

**WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku**

ul. Pogodna 22, 15-354 Białystok, tel. 85 7497 200, fax 85 7497 209
sekretariat@wup.wrotapodlasia.pl, <http://wupbialystok.praca.gov.pl>

***Diagnoza
długotrwałego bezrobocia
w woj. podlaskim
w 2021r.***

Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	3
1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim	3
2. Długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim	6
3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim.....	15
4. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim.....	19
5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwałe bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy	23

Wstęp

Bezrobocie długotrwałe to, zgodnie z definicją OECD, okres poszukiwania pracy dłużej niż przez 12 miesięcy, przy czym rozróżnia się bezrobocie długotrwałe ciągle i bezrobocie długotrwałe wielokrotne, które trwa dłużej niż 12 miesięcy w okresie kilku lat. Tą drugą definicją posługuje się Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹, wg której **bezrobocie długotrwałe jest rozumiane jako pozostawanie przez osobę bezrobotną w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.**

1. Ogólna sytuacja na regionalnym rynku pracy w woj. podlaskim

W 2021 roku, który upłynął pod znakiem łagodzenia epidemicznych obostrzeń i przywracania funkcjonowania wielu dziedzin aktywności gospodarczej i społecznej, polepszyła się sytuacja na podlaskim rynku pracy. Na przestrzeni roku liczba zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych zmniejszyła się o 4456 (o 11,8%), osiągając poziom 33374 osób w końcu grudnia 2021 r., w wyniku czego zmalała stopa bezrobocia rejestrowanego o 0,8 punktu proc. do 7,0%. W porównaniu do danych krajowych spadek liczby bezrobotnych w woj. podlaskim był mniejszy (11,8% wobec 14,5%). Wartość stopy bezrobocia w regionie spadła o 0,8 punktu proc., podczas gdy w kraju o 0,9 punktu (z 6,3% na 5,4%). Podlaskie zajmuje 7. pozycję wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia.

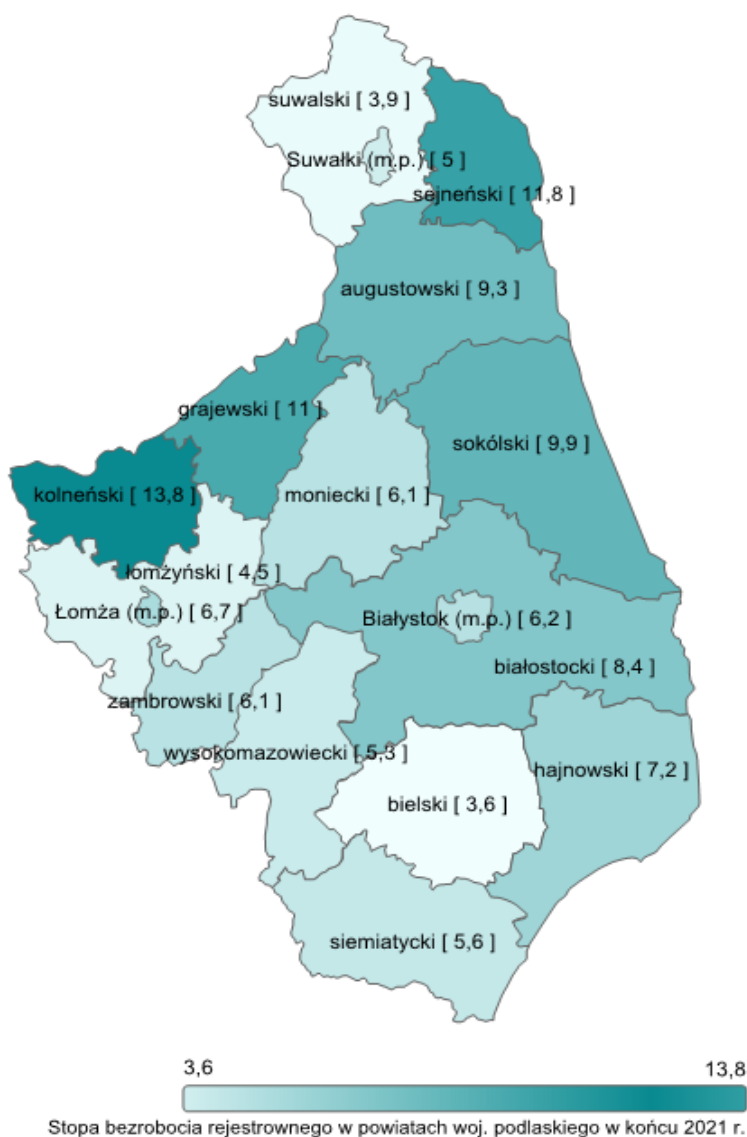
W 2021 r. zarejestrowano 38211 nowych bezrobotnych, o 4391 mniej niż w 2020r. Odnotowano 42667 wyłączeń bezrobotnych (o 4618 więcej niż w roku poprzednim). Główne przyczyny odpływu z bezrobocia to: podejmowanie pracy – zatrudnienie podjęło 25755 osób bezrobotnych (60,4% odpływów; o 2419 więcej) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy - 4652 osoby (10,9% odpływów; o 1322 więcej). Wskaźnik płynności rynku pracy, tj. stosunek liczby osób bezrobotnych podejmujących pracę do liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych w tym samym czasie, ukształtował się w okresie

¹art. 2 ust. 1 pkt. 5) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1409 z późn. zm.),

12 miesięcy 2021 r. na poziomie 67,4%, a więc wyższym niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (54,8%) i wyższym niż w kraju (66,3%²).

Bezrobocie w woj. podlaskim cechuje się dużym zróżnicowaniem terytorialnym. W skali województwa w końcu 2021 r. najwyższą **stopę bezrobocia** odnotowano w powiatach: kolneńskim (13,8%), sejneńskim (11,8%) oraz grajewskim (11,0%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano na terenie powiatów: bielskiego (3,6%), suwalskiego (3,9%) oraz łomżyńskiego (4,5%).

Rysunek 1 Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiatach woj. podlaskiego w końcu 2021r.

Dane: opracowanie własne na podstawie danych WUP w Białymstoku

² Obliczenia własne na podstawie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/bezrobocie-rejestrowane/bezrobocie-rejestrowane-i-iv-kwartal-2021-roku,3,49.html>; Tabl. 5

Wraz ze spadkiem ogólnego poziomu bezrobocia zmniejszyła się liczebność zdecydowanej większości przedstawionych niżej grup zarejestrowanych bezrobotnych, przy czym największe procentowo spadki dotyczyły grupy osób z prawem do zasiłku (-32,0%), osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (-27,7%), osób posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18. roku życia (-26,7%), osób bezrobotnych do 30. roku życia (-20,9%) w tym: do 25. roku życia (-20,5%), absolwentów szkół (-20,0%). Zwiększyła się liczebność tylko w jednej grupie zarejestrowanych bezrobotnych, tj. osób z niepełnosprawnościami (+14,0%).

Tabela 1 Zmiany poziomu i struktury wybranych grup bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy woj. podlaskiego w latach 2020-2021

Wyszczególnienie	Liczba w 2020 r.	%	Liczba w 2021 r.	%	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %
Bezrobotni ogółem, w tym:	37830	100,0	33374	100,0	-4456	-11,8
kobiety	17555	46,4	15342	46,0	-2213	-12,6
mężczyźni	20275	53,6	18032	54,0	-2243	-11,1
zamieszkali na wsi	13810	36,5	12551	37,6	-1259	-9,1
zamieszkali w miastach	24020	63,5	20823	62,4	-3197	-13,3
uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych	5281	14,0	3589	10,8	-1692	-32,0
zwolnieni z przyczyn zakładu pracy	1197	3,2	865	2,6	-332	-27,7
cudzoziemcy	350	0,9	321	1,0	-29	-8,3
absolwenci szkół	1271	3,4	1017	3,0	-254	-20,0
osoby z wykształceniem wyższym	5774	15,3	4988	14,9	-786	-13,6
osoby bez kwalifikacji zawodowych	13156	34,8	11753	35,2	-1403	-10,7
osoby bez doświadczenia zawodowego	8704	23,0	7756	23,2	-948	-10,9
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	5356	14,2	4990	15,0	-366	-6,8
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy:						
Osoby bezrobotne do 30 roku życia	10178	26,9	8054	24,1	-2124	-20,9
w tym osoby do 25 roku życia	4799	12,7	3816	11,4	-983	-20,5
Bezrobotni długotrwale	20674	54,6	20157	60,4	-517	-2,5
Osoby powyżej 50 roku życia	9971	26,4	9225	27,6	-746	-7,5

Wyszczególnienie	Liczba w 2020 r.	%	Liczba w 2021 r.	%	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %
Korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	475	1,3	412	1,2	-63	-13,3
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	6230	16,5	5350	16,0	-880	-14,1
Osoby posiadające co najmniej 1 dziecko niepełnosprawne do 18 r.ż.	60	0,2	44	0,1	-16	-26,7
Osoby z niepełnosprawnościami	1976	5,2	2253	6,8	277	14,0

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy, WUP w Białymstoku

Na przestrzeni 2021 roku w strukturze bezrobotnych można było zaobserwować następujące zmiany: zwiększenie udziału bezrobotnych długotrwale (o 5,8 punktu proc.), osób z niepełnosprawnościami (o 1,6 punktu proc.), bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,2 punktu proc.), zamieszkałych na wsi (o 1,1 punktu proc.), udziału kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (o 0,8 punktu proc.). Największe spadki udziałów nastąpiły w następujących kategoriach: osób bezrobotnych do 30. roku życia (o 2,8 punktu proc.), w tym do 25. roku życia (o 1,3 punktu proc.), zwolnionych z przyczyn zakładu pracy (o 0,6 punktu proc.).

2. Długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim

W końcu 2021 roku w rejestrach urzędów pracy całego województwa pozostawało 20157 długotrwale bezrobotnych. Na przestrzeni roku liczba ta zmniejszyła się o 517 osób, tj. o 2,5% (w kraju o 1,8%). Dynamika spadku w tej grupie była niższa niż wśród ogółu bezrobotnych (o 11,8%).

W końcu grudnia 2021 r. w woj. podlaskim subpopulacja osób długotrwale bezrobotnych stanowiła 60,4% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, a więc znacznie powyżej średniej krajowej wynoszącej 56,6%. Na przestrzeni roku odsetek ten zwiększył się w naszym regionie o 5,8 punktu proc. (w kraju zwiększył się o 7,3 punktu proc.). Podlaskie należy do czterech województw w kraju o najwyższym odsetku osób długotrwale bezrobotnych (obok kujawsko-pomorskiego – 61,8%, lubelskiego – 61,7% i podkarpackiego – 60,5%)³.

³<https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analazy/bezrobocie-rejestrowane/>

Tabela 2 Długotrwale bezrobotni zarejestrowani w Powiatowych Urzędach Pracy

Powiatowy Urząd Pracy	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2020 roku	% do ogółu bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w 2021 roku	% do ogółu bezrobotnych	wzrost/spadek w liczbach	wzrost/spadek w %	Zmiany % udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych (w pkt. proc.)
Augustów	1378	59,4	1327	65,1	-51	-3,7	5,7
Białystok	7387	52,3	7801	61,9	414	5,6	9,6
Bielsk Podl.	653	54,3	483	56,3	-170	-26,0	2,0
Grajewo	1150	55,3	1088	58,2	-62	-5,4	2,9
Hajnówka	710	53,6	734	61,9	24	3,4	8,3
Kolno	1539	67,6	1496	67,1	-43	-2,8	-0,5
Łomża	1553	48,5	1213	48,7	-340	-21,9	0,2
Mońki	614	57,0	542	58,8	-72	-11,7	1,8
Sejny	696	60,7	681	64,7	-15	-2,2	4,0
Siemiatycze	590	59,2	537	58,3	-53	-9,0	-0,9
Sokółka	1977	67,5	1895	71,2	-82	-4,1	3,7
Suwałki	947	39,1	939	47,5	-8	-0,8	8,4
Wysokie Maz.	918	57,6	890	59,7	-28	-3,1	2,1
Zambrów	562	48,9	531	49,5	-31	-5,5	0,6
Woj. podlaskie	20674	54,6	20157	60,4	-517	-2,5	5,8

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

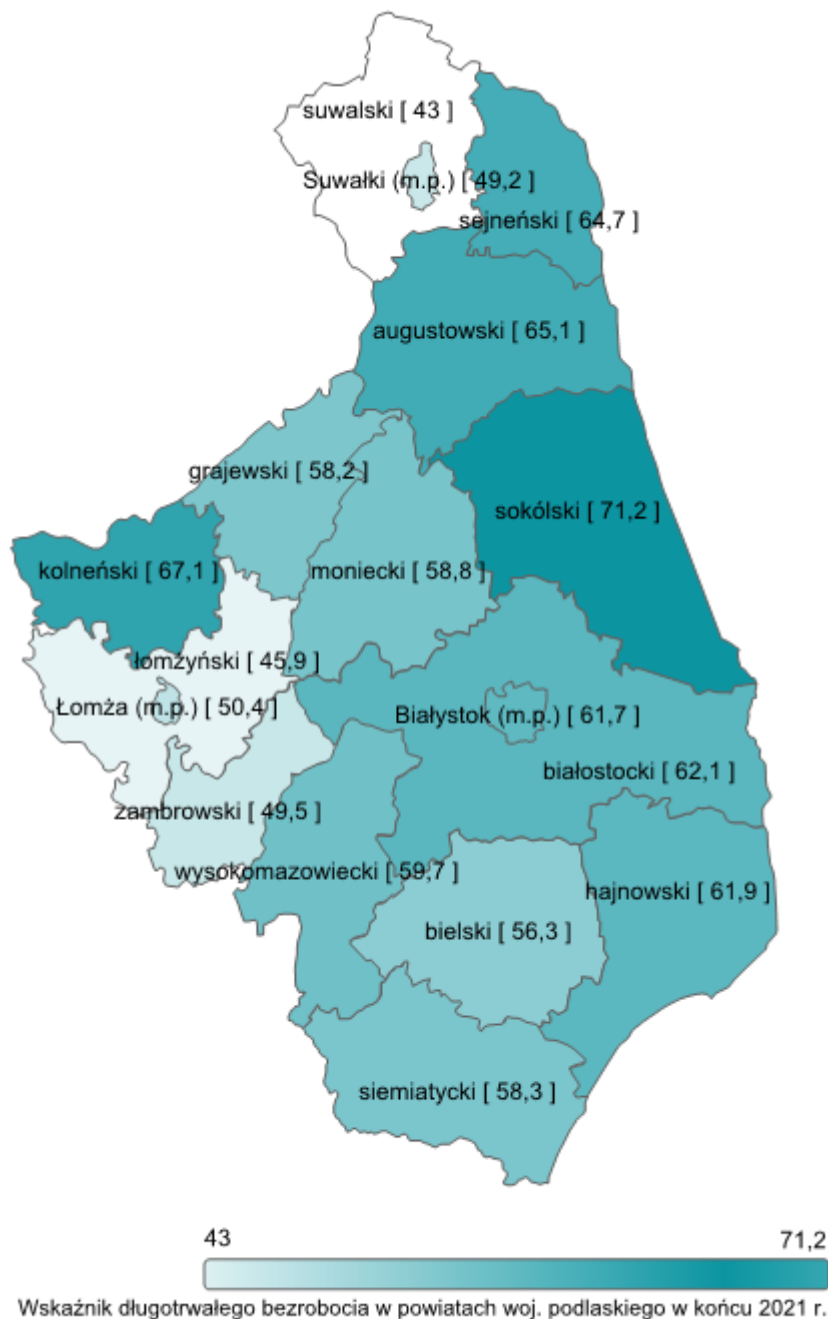
W 2021 roku spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych wystąpił na terenie działania prawie wszystkich urzędów pracy w województwie, przy czym największy procentowo wzrost odnotowano w PUP w Bielsku Podlaskim (o 26,0 %) oraz w PUP w Łomży (o 21,9%). W dwóch powiatowych urzędach pracy odnotowano wzrost liczebności w tej grupie bezrobotnych: w PUP w Białymstoku (o 5,6%) i PUP w Hajnówce (o 3,4%).

W końcu 2021r. udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w skali województwa wzrósł o 5,8 punktu proc. W większości powiatowych urzędów pracy miał miejsce wzrost udziału wśród ogólnej liczby bezrobotnych w powiecie, przy czym największe wzrosty tego odsetka miały miejsce na terenie działania PUP w Białymstoku (o 9,6 punktu proc.), Suwałkach (o 8,4 punktu proc.), Hajnówce (o 8,3 punktu proc.) i Augustowie (o 5,7 punktu proc.).

Długotrwale bezrobocie, podobnie jak bezrobocie ogółem, jest zjawiskiem zróżnicowanym przestrzennie. Procentowe udziały bezrobotnych pozostających bez pracy łącznie ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat osiągające wartości powyżej średniej dla województwa (60,4%) odnotowuje się w następujących powiatach: sokólskim (71,2%), kolneńskim (67,1%), augustowskim (65,1%), sejneńskim (64,7%), m. Białystok

(61,7%), białostockim (62,1%), hajnowskim (61,9%) (por. Rys. 2). Oznacza to, że ponad 60 osób na 100 zamieszkałych w wymienionych wyżej powiatach poszukuje stałego zatrudnienia dłużej niż 12 miesięcy.

Rysunek 2 Wskaźnik bezrobocia długotrwałego w powiatach woj. podlaskiego w końcu 2021r.

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

Na poziomie gmin można zauważyć jeszcze większe zróżnicowanie wartości odsetka osób długotrwale bezrobotnych. Najwyższe, 70-80% wskaźniki bezrobocia długotrwałego odnotowano w gminach położonych głównie na terenie powiatów:

sokólskiego, kolneńskiego, hajnowskiego, białostockiego i augustowskiego, natomiast najniższe w przede wszystkim w powiecie suwalskim, zambrowskim i łomżyńskim (Tabela poniżej).

Tabela 3 Gminy w woj. podlaskim o najwyższym i najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia (wg stanu na 31 grudnia 2021 r.).

Lp.	Miasto/Gmina o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia	powiat	Zarejestrowani bezrobotni	w tym bezrobotni długotrwałe	% wskaźnik długotrwałego o bezrobocia
1	Krynki – obszar wiejski	sokólski	34	28	82,4
2	Nowy Dwór	sokólski	136	110	80,9
3	Krynki - miasto	sokólski	180	142	78,9
4	Suraż - obszar wiejski	białostocki	30	23	76,7
5	Białowieża	hajnowski	81	62	76,5
6	Suchowola - obszar wiejski	sokólski	155	118	76,1
7	Bargłów Kościelny	augustowski	195	147	75,4
8	Turośl	kolneński	356	267	75,0
9	Suchowola - miasto	sokólski	118	88	74,6
10	Kuźnica	sokólski	179	133	73,9
11	Szudziałowo	sokólski	153	113	73,9
12	Tykocin - miasto	białostocki	56	41	73,2
13	Płaska	augustowski	126	92	73,0
14	Narew	hajnowski	110	80	72,7
Lp.	Miasto/Gmina o najniższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia	powiat	Zarejestrowani bezrobotni	w tym bezrobotni długotrwałe	% wskaźnik długotrwałego o bezrobocia
1	Rutka-Tartak	suwalski	20	6	30,0
2	Szumowo	zambrowski	69	22	31,9
3	Jedwabne - obszar wiejski	łomżyński	26	9	34,6
4	Nowogród - obszar wiejski	łomżyński	34	13	38,2
5	Kołaki Kościelne	zambrowski	34	13	38,2
6	Wizna	łomżyński	64	25	39,1
7	Suwałki	suwalski	138	54	39,1
8	Kleszczele - miasto	hajnowski	33	13	39,4

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni według gmin” do sprawozdania MRPIPS-01 o rynku pracy.

Zjawisko długotrwałego bezrobocia jest nie tylko zróżnicowane terytorialnie, ale i jest zjawiskiem niejednorodnym. W poniższej tabeli przedstawiono strukturę tej grupy bezrobotnych.

Tabela 4 Struktura osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych w PUP woj. podlaskiego (wg stanu na 31 grudnia 2021 r.).

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym bezrobotni długotrwalie	% udział do bezrobotnych ogółem	% struktura bezrobotnych długotrwalie	wzrost/spadek liczby długotrwale bezrobotnych w por. do 2020r. w %	zmiany w strukturze bezrobotnych długotrwalie w por. do 2020r. w p. proc.
Płeć						
kobiety	15342	9426	61,4	46,8	-4,2	-0,8
mężczyźni	18032	10731	59,5	53,2	-1,0	0,8
Miejsce zamieszkania						
miasto	20823	12414	59,6	61,6	-1,5	0,6
wieś	12551	7743	61,7	38,4	-4,0	-0,6
Wiek						
18-24 lata	3816	1385	36,3	6,9	-11,6	-0,7
25-34 lata	8847	4906	55,5	24,3	-7,5	-1,4
35-44 lata	8184	5169	63,2	25,6	1,4	0,9
45-54 lata	6270	4203	67,0	20,9	0,7	0,7
55-59 lat	3655	2544	69,6	12,6	-1,6	0,1
60 lat i więcej	2602	1950	74,9	9,7	0,3	0,3
Wykształcenie						
wyższe	4988	2594	52,0	12,9	0,8	0,4
policealne i średnie zawodowe	7576	4353	57,5	21,6	3,9	0,4
średnie ogólnokształcące	4138	2317	56,0	11,5	-4,8	-0,3
zasadnicze zawodowe	7376	4754	64,5	23,6	-5,2	-0,7
gimnazjalne i poniżej	9296	6139	66,0	30,5	-2,1	0,2
Staż pracy						
do 1 roku	7429	4706	63,3	23,3	-2,7	-0,1
1-5 lat	8701	5170	59,4	25,6	0,1	0,6
5-10 lat	4662	2750	59,0	13,6	-0,6	0,2
10-20 lat	4284	2543	59,4	12,6	-6,9	-0,6
20-30 lat	2237	1369	61,2	6,8	-1,2	0,1
30 lat i więcej	902	457	50,7	2,3	2,7	0,1
bez stażu	5159	3162	61,3	15,7	-5,4	-0,5
Czas pozostawania bez pracy*)						
do 1 mies.	2526	391	15,5	1,9	17,4	0,3
1-3 m-ce	4749	728	15,3	3,6	12,7	0,5
3-6 m- cy	4008	704	17,6	3,5	-13,4	-0,4
6-12 m-cy	4722	1033	21,9	5,1	-48,6	-4,6
12-24 m-ce	6484	6474	99,8	32,1	-8,5	-2,1
pow. 24 m-cy	10885	10827	99,5	53,7	10,5	6,3
Bezrobotni ogółem	33374	20157	60,4	100,0	-2,5	-

*) okres nieprzerwanego pozostawania w rejestrze bezrobotnych

Dane: Opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR <https://cesar.praca.gov.pl>, dostęp on-line 14.03.2022

Z powyższego zestawienia wynika, że osoby długotrwale bezrobotne w woj. podlaskim to w większości: mężczyźni (53,2%), mieszkańcy miasta (61,6%), osoby w wieku największej aktywności zawodowej, tj. w wieku 25-44 lata (49,9%), posiadające wykształcenie poniżej średniego: gimnazjalne i poniżej (30,5%) i zasadnicze zawodowe (23,6%), legitymujące się krótkim stażem pracy do 5 lat (48,9%) bądź bez stażu pracy (15,7%). Należy mieć jednak na uwadze, że problem długotrwałego bezrobocia jest bardziej skomplikowany i może dotknąć osoby w każdym wieku i niezależnie od posiadanego wykształcenia i zawodu.

Tabela 5 Długotrwale bezrobocie wśród grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w woj. podlaskim – stan w końcu 2021 r.

Kategorie osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%	% udział długotrwale bezrobotnych w danej grupie bezrobotnych
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	412	1,2	352	1,7	85,4
pow. 50 roku życia	9225	27,6	6495	32,2	70,4
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	5350	16,0	3563	17,7	66,6
z niepełnosprawnościami	2253	6,8	1233	6,1	54,7
do 30 roku życia	8054	24,1	3553	17,6	44,1
w tym do 25 roku życia	3816	11,4	1380	6,8	36,2
Ogółem	33374	100	20157	100	60,4

Dane: Opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR <https://cesar.praca.gov.pl>, dostęp on-line 14.03.2022

Problem długotrwałego bezrobocia pogłębia się wraz z wiekiem osób bezrobotnych. Spośród bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w końcu 2021 r. 70,4% z nich pozostawało bez pracy długotrwale. W przypadku osób młodych, do 30 roku życia, wskaźnik ten wynosił 44,1%, zaś w grupie osób do 25 roku życia – 36,2%. Bez pracy w okresie powyżej 12 miesięcy pozostaje znaczna grupa bezrobotnych mająca obowiązki opiekuńcze względem osób zależnych. Wśród bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia – 66,6% pozostawało długotrwale bez zatrudnienia. Wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia utrzymuje się wśród bezrobotnych korzystających ze świadczeń

z pomocy społecznej - w końcu 2021r. wyniósł 85,4%, a także wśród osób z niepełnosprawnościami – 54,7%.

Zjawisko bezrobocia długookresowego najbardziej nasilone jest w powiecie kolneńskim, gdzie 63,5% długotrwale bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy. Z kolei, najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych bez wykształcenia średniego dotyczy powiatów: siemiatyckiego (67,6%), sokólskiego (62,8%), kolneńskiego i monieckiego (po 61,6%) i zambrowskiego (61,2%).

W największym stopniu długotrwale bezrobocie powiązane jest z wiekiem w powiecie siemiatyckim (39,1% długotrwale bezrobotnych było powyżej 50 roku życia), a także w powiatach: siemiatyckim (39,1%), hajnowskim (36,9%) i bielskim (36,4%). Również opieka nad małym dzieckiem lub dzieckiem niepełnosprawnym negatywnie wpływa na szybkie podjęcie zatrudnienia i w największym stopniu czynnik ten uwidocznił się w statystykach PUP w Łomży, gdzie osoby posiadające co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia lub dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia stanowiły 24,2% długotrwale bezrobotnych, oraz w PUP w Mońkach (23,1%) i w PUP w Bielsku Podlaskim (22,2%). Z kolei w PUP w Bielsku Podlaskim i Suwałkach odnotowuje się najwyższy odsetek osób z niepełnosprawnościami w analizowanej subpopulacji (odpowiednio: 12,8% i 10,8%).

Tabela 6 Wybrane kategorie osób długotrwale bezrobotnych wg powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego – stan w końcu 2021 r.

Powiatowy Urząd Pracy	Długotrwale bezrobotni ogółem, w tym:	pozostający bez pracy pow. 24 m-cy	% do ogółu	bez wykształc enia średniego	% do ogółu	bez stażu pracy	% do ogółu	pow. 50 rok u życia	% do ogółu	posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 r.ż.	% do ogółu	z niepełno- sprawnoś ciami	% do ogółu
Augustów	1327	749	56,4	766	57,7	164	12,4	467	35,2	231	17,4	31	2,3
Białystok	7801	4113	52,7	3743	48,0	1043	13,4	2546	32,6	1366	17,5	673	8,6
Bielsk Podlaski	483	281	58,2	263	54,5	68	14,1	176	36,4	107	22,2	62	12,8
Grajewo	1088	525	48,3	641	58,9	192	17,6	327	30,1	184	16,9	32	2,9
Hajnówka	734	390	53,1	411	56,0	102	13,9	271	36,9	97	13,2	26	3,5
Kolno	1496	950	63,5	921	61,6	355	23,7	369	24,7	239	16,0	21	1,4
Łomża	1213	540	44,5	594	49,0	137	11,3	410	33,8	293	24,2	97	8,0
Mońki	542	304	56,1	334	61,6	112	20,7	179	33,0	125	23,1	28	5,2
Sejny	681	332	48,8	337	49,5	103	15,1	167	24,5	122	17,9	7	1,0
Siemiatycze	537	316	58,8	363	67,6	132	24,6	210	39,1	102	19,0	19	3,5
Sokółka	1895	1192	62,9	1191	62,8	376	19,8	621	32,8	262	13,8	88	4,6
Suwałki	939	377	40,1	473	50,4	75	8,0	335	35,7	203	21,6	101	10,8
Wysokie Maz.	890	520	58,4	531	60,0	232	26,1	244	27,4	138	15,5	14	1,6
Zambrów	531	238	44,8	325	61,2	71	13,4	173	32,6	94	17,7	34	6,4
Podlaskie	20157	10827	53,7	11893	59,0	3162	15,7	6495	32,2	3563	17,7	1233	6,1

Dane: Opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR <https://cesar.praca.gov.pl>, dostęp on-line 14.03.2022

W końcu 2021 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących wyniosła 28214, w tym 14464 (51,3%) pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy. W porównaniu z ubiegłym rokiem liczba ogółem zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących zmalała o 3839 osób (o 12,0%), natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zmniejszyła się o 495 osób, tj. 3,5%.

O ile wśród ogółu bezrobotnych odsetek poprzednio pracujących wyniósł w końcu 2021 r. 84,5%, to w grupie osób długotrwale bezrobotnych był zdecydowanie niższy – 78,6%.

W strukturze zarejestrowanych w końcu 2021r. bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy wyraźnie zaznaczył się udział osób poprzednio pracujących w handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19,2%), przetwórstwie przemysłowym (17,6%) oraz w budownictwie (10,8%).

Tabela 7 Zarejestrowani bezrobotni poprzednio pracujący wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy – stan w końcu 2021 r.

Rodzaj działalności (sekcje PKD 2007)	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w końcu 2021 r.	w tym: pozostający bez pracy pow. 12 mies.	% do ogółu bezrobotnych z danej sekcji PKD	% struktura bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 12 m-cy
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i łowiectwo	844	503	59,6	3,5
Górnictwo i wydobywanie	45	24	53,3	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	4910	2545	51,8	17,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	39	21	53,8	0,1
Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	263	132	50,2	0,9
Budownictwo	3207	1565	48,8	10,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5240	2776	53,0	19,2
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1142	589	51,6	4,1
Transport i gospodarka magazynowa	947	441	46,6	3,0
Informacja i komunikacja	293	152	51,9	1,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	390	202	51,8	1,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	285	155	54,4	1,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	647	314	48,5	2,2

Rodzaj działalności (sekcje PKD 2007)	Bezrobotni poprzednio pracujący zarejestrowani w końcu 2021 r.	w tym: pozostający bez pracy pow. 12 mies.	% do ogółu bezrobotnych z danej sekcji PKD	% struktura bezrobotnych pozostających bez pracy pow. 12 m-cy
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1727	964	55,8	6,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1331	760	57,1	5,3
Edukacja	867	482	55,6	3,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	904	407	45,0	2,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	319	164	51,4	1,1
Pozostała działalność usługowa	992	441	44,5	3,0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	42	30	71,4	0,2
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0,0	0,0
Działalność niezidentyfikowana	3780	1797	47,5	12,4
Razem (bezrobotni poprzednio pracujący)	28214	14464	51,3	100

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie danych z Centralnego Systemu Analityczno-Raportowego CeSAR <https://cesar.praca.gov.pl/>; data pobrania danych 18.01.2022 r

Spośród bezrobotnych poprzednio pracujących zarejestrowanych w końcu 2021 r. osoby pozostające bez pracy ponad rok stanowiły 51,3% (przed rokiem 43,6%). Największy odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w następujących sekcjach PKD: sekcji gospodarstw domowych zatrudniających pracowników gospodarstwa domowego produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (71,4%), rolnictwo, leśnictwo, rybactwo i łowiectwo (59,6%), administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (57,1%), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (55,8%) oraz edukacja (55,6%).

3. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Wśród ogółu zarejestrowanych w końcu 2021 roku bezrobotnych posiadających zawód, odsetek osób długotrwałe bezrobotnych wyniósł 60,0% (w końcu 2020r. 53,8%), natomiast wśród bezrobotnych bez zawodu udział tej grupy stanowił 62,4% (w końcu 2020r. 58,8%). Długotrwałe bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 21,9% ogółu długotrwałe bezrobotnych, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 16,8% oraz technicy i inny

średni personel – 12,8%. Jak wynika z poniższego zestawienia, długotrwale bezrobocie ma zasadniczy wpływ na strukturę zawodową zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 8 Zarejestrowani bezrobotni wg wielkich grup zawodów, w tym długotrwale bezrobotni – stan w końcu 2021 r.

Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym: długotrwale bezrobotni	% do ogółu bezrobotnych z danej grupy zawodów	% struktura długotrwale bezrobotnych
Ogółem, z tego:	33374	20157	60,4	100,0
Siły zbrojne	12	4	33,3	0,02
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	193	98	50,8	0,5
Specjaliści	3768	2000	53,1	9,9
Technicy i inny średni personel	4407	2578	58,5	12,8
Pracownicy biurowi	1185	616	52,0	3,1
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5469	3389	62,0	16,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	681	487	71,5	2,4
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	7098	4414	62,3	21,9
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1830	1117	61,0	5,5
Pracownicy przy pracach prostych	2885	1809	62,7	9,0
Bez zawodu	5846	3645	62,4	18,1

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy długotrwale, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Poniżej przedstawiono listę rankingową grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł więcej niż 0,50.

Tabela 9 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim - stan w końcu 2021 r.

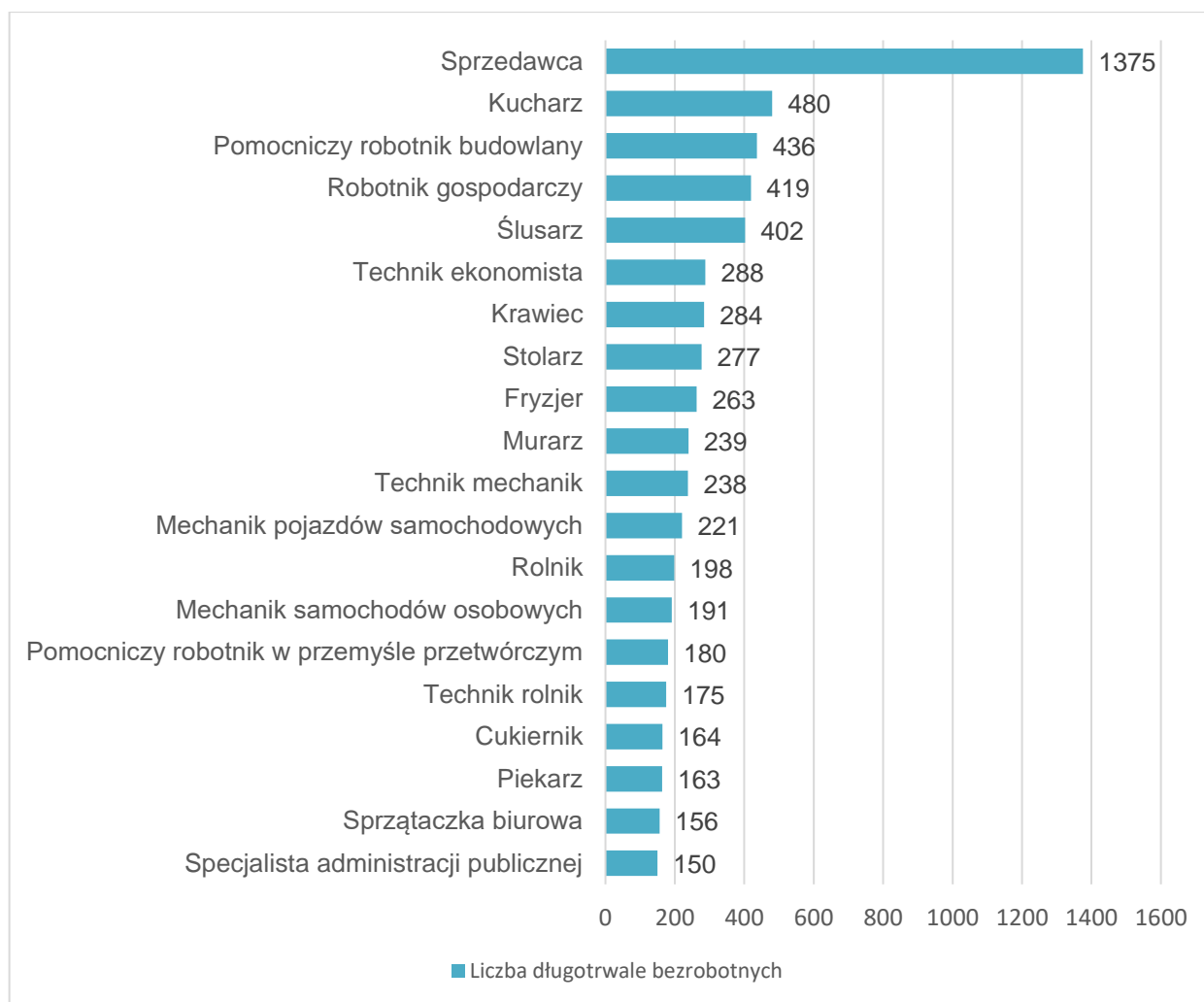
Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwałe bezrobotnych
1	613003	Rolnik	0,74	198
2	515303	Robotnik gospodarczy	0,74	419
3	753105	Krawiec	0,70	284
4	911207	Sprzątaczką biurowa	0,68	156
5	722314	Tokarz w metalu	0,68	129
6	834103	Mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,67	120
7	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,67	191
8	722204	Ślusarz	0,67	402
9	513101	Kelner	0,67	114
10	514101	Fryzjer	0,66	263
11	711202	Murarz	0,66	239
12	752208	Stolarz meblowy	0,65	128
13	512001	Kucharz	0,64	480
14	751201	Cukiernik	0,62	164
15	314207	Technik rolnik	0,62	175
16	931301	Pomocniczy robotnik budowlany	0,62	436
17	522301	Sprzedawca	0,61	1375
18	932911	Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,60	180
19	235921	Pedagog	0,60	113
20	331403	Technik ekonomista	0,60	288
21	752205	Stolarz	0,58	277
22	311504	Technik mechanik	0,58	238
23	751204	Piekarz	0,57	163
24	263102	Ekonomista	0,55	149
25	351203	Technik informatyk	0,55	113
26	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,55	101
27	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0,53	221
28	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,53	104
29	242217	Specjalista administracji publicznej	0,52	150
30	432103	Magazynier	0,51	142
31	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	0,50	107

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody związane z rolnictwem (rolnik, technik rolnik, mechanik- operator pojazdów i maszyn rolniczych) oraz zawody pracowników przy pracach prostych (robotnik gospodarczy, pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym, pomocniczy robotnik budowlany, sprzątaczką biurowa). Wystąpiły tu też zawody związane z produkcją odzieży (krawcy) i mebli (stolarz meblowy), budownictwem (murarz), przemysłem przetwórczym (stolarz, ślusarz, tokarz w metalu), a także handlem (sprzedawca), gastronomią i usługami

(cukiernik, piekarz, kucharz, kelner, fryzjer), naprawą pojazdów samochodowych (technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych, mechanik samochodów osobowych), pracą biurową (technik ekonomista, pozostali pracownicy obsługi biurowej), branżą logistyczną (magazynier, kierowca samochodu ciężarowego), a także zawody specjalistów (specjalista administracji publicznej, pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, ekonomista, pedagog).

Rysunek 3 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim - stan w końcu 2021 r.

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 1 „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, kucharz, cukiernik, piekarz, sprzątaczką biurową, fryzjer, robotnik gospodarczy, krawiec), naprawą pojazdów samochodowych (mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik, mechanik samochodów osobowych), budownictwem i przemysłem (pomocniczy robotnik

w przemyśle przetwórczym, pomocniczy robotnik budowlany, murarz, ślusarz, stolarz), rolnictwem (rolnik, technik rolnik), zawody biurowe (technik ekonomista, specjalista administracji publicznej)

4. Zapotrzebowanie pracodawców na pracowników w woj. podlaskim

W 2021 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 23044 miejsc pracy i było to o 9,7% (o 2,0 tys.) mniej niż w 2020 roku. Najwięcej miejsc pracy było oferowanych w Białymstoku (8,1 tys. – 35,3 %), Hajnówce (1,9 tys. – 8,4%) i Łomży (1,6 tys. – 7,0%).

Tabela 10 Ranking 20 najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim wg liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w ciągu 2021 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy ogółem	% udział w ogólnej liczbie ofert pracy	w tym oferty pracy subsydiowanej	% ofert pracy subsydiowanej w zawodzie
515303	Robotnik gospodarczy	966	4,2	781	80,8
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	779	3,4	583	74,8
522301	Sprzedawca	762	3,3	466	61,2
931301	Pomocniczy robotnik budowlany	624	2,7	181	29,0
933304	Robotnik magazynowy	548	2,4	11	0,2
962990	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowane	522	2,3	46	8,8
932101	Pakowacz ręczny	487	2,1	22	4,5
512001	Kucharz	471	2,0	62	13,2
941201	Pomoc kuchenna	439	1,9	155	35,3
721204	Spawacz	432	1,9	8	1,9
432103	Magazynier	423	1,8	121	28,6
722204	Ślusarz	420	1,8	22	5,2
932990	Pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	351	1,5	4	1,1
817290	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	348	1,5	5	1,4
411004	Technik prac biurowych	336	1,5	293	87,2
814204	Operator maszyn i urządzeń do produkcji okien z tworzyw sztucznych	331	1,4	0	0
911207	Sprzątaczką biurową	277	1,2	142	51,3
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	270	1,2	32	11,9

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy ogółem	% udział w ogólnej liczbie ofert pracy	w tym oferty pracy subsydiowanej	% ofert pracy subsydiowanej w zawodzie
912990	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani	268	1,2	30	11,2
722308	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	267	1,2	4	1,5

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie zał. 1 do sprawozdania „Bezrobotni i wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg zawodów i specjalności” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy.

Na liście najczęściej poszukiwanych zawodów w woj. podlaskim znajdują się przede wszystkim robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani w przemyśle, budownictwie i gastronomii, pracownicy biurowi i obsługi klienta, handlu, a także magazynierzy i kierowcy.

W odniesieniu do części z wymienionych w tabeli 10 zawodów, popyt na pracę jest regulowany subsydiowanym zatrudnieniem. Dotyczy to głównie robotników gospodarczych (ok. 80,8% ofert dotyczyło pracy subsydiowanej), techników prac biurowych (87,2%) i pozostałych pracowników obsługi biurowej (74,8%).

Jak wynika z kolejnej edycji badania Barometr zawodów 2022⁴, na podlaskim rynku pracy dominują zawody o zrównoważonym popycie i podaży pracy. W opinii ekspertów rynku pracy są podstawową kategorią zawodów występujących na wszystkich lokalnych rynkach woj. podlaskiego i stanowią aż 85,2% wszystkich grup zawodów w regionie (badaniem objęto 155 grup zawodów).

W kategorii zawodów deficytowych, które będą poszukiwane w 2022 roku, ujęto 21 grup zawodów: cukiernicy, dekarze i blacharze budowlani, elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kucharze, lekarze, magazynierzy, monterzy instalacji budowlanych, nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów zawodowych, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne, pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie, psychologdy i psychoterapeuci, ratownicy medyczni, robotnicy budowlani, samodzielni księgowi, spawacze, ślusarze. Część z ww. zawodów od lat jest licznie reprezentowana w ewidencji

⁴Barometr zawodów 2022. Raport podsumowujący badanie w województwie podlaskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku, Białystok 2022.

PUP i cechuje się wysokim odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych, m.in. cukiernicy, mechanicy pojazdów samochodowych, sprzedawcy, piekarze, ślusarze. Mimo dużej podaży potencjalnych pracowników, pracodawcy mają problem z obsadzeniem stanowisk, co częściowo związane jest z jakością zasobów pracy, a zwłaszcza:

- coraz szerszy katalog zawodów, gdzie dochodzi do starzenia się zasobów pracy i tym samym braku zastępowalności pokoleniowej w zawodach: pielęgniarki, nauczyciele, lekarze, piekarze, cukiernicy;
- niedostosowanie kwalifikacji i kompetencji zasobów pracy do rosnących oczekiwań pracodawcy (wymagana multizadaniowość, łączenie zawodów, dodatkowe uprawnienia), często spowodowane szybkim postępem technologicznym wymuszającym konieczność aktualizacji posiadanej wiedzy i umiejętności;
- zmieniające się wymagania formalne i warunki wejścia niezbędne do wykonywania zawodu;
- wykonywanie zawodu jest ściśle uzależnione od stanu zdrowia;
- istotne znaczenie mają także predyspozycje osobiste;
- długotrwały proces nabywania kwalifikacji zawodowych skutkujący niskim napływem zasobów pracy;
- niska skłonność do podjęcia zatrudnienia, brak chęci do pracy;
- brak spójności między oczekiwaniami kandydatów do pracy a jakością oferowanych warunków pracy;
- migracje zarobkowe wykwalifikowanych pracowników poza region, za granicę lub do większych aglomeracji;
- niska aktywność zawodowa kobiet wynikająca ze sprawowania opieki nad dzieckiem lub inną osobą zależną⁵.

Sytuacja trudnego do zaspokojenia popytu na pracę, zwłaszcza w kluczowych dla rozwoju województwa branżach: budowlanej, gastronomicznej czy też przemyśle i transporcie, nierzadko związana jest z niską jakością oferowanych miejsc pracy, ich rotacyjnością oraz sezonowością, oferowanymi warunkami pracy, w tym niskimi wynagrodzeniami oraz systemem czasu pracy.

Nadwyżką poszukujących pracy na podlaskim rynku pracy w 2021 roku wykazywać się będą 2 grupy zawodów: ekonomiści oraz rolnicy i hodowcy. Są to zawody powtarzające się w większości powiatów. Należy jednak mieć na uwadze to, że na poszczególnych

⁵ Tamże, s. 30.

powiatowych rynkach pracy katalog zawodów nadwyżkowych jest szerszy i bardzo zróżnicowany. Na poziomie lokalnym jako nadwyżkowe ocenione zostały również takie zawody, jak m.in.: elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; filolodzy i tłumacze; filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy; fryzjerzy; kierownicy sprzedaży; krawcy i pracownicy produkcji odzieży; kucharze; listonosze i kurierzy; mechanicy pojazdów samochodowych; operatorzy maszyn rolniczych i ogrodniczych; operatorzy maszyn włókienniczych; pedagogzy; piekarze; pracownicy administracyjni i biurowi; pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej; pracownicy poczty; przetwórcy mięsa i ryb; specjaliści administracji publicznej; specjaliści ds. finansowych; specjaliści rolnictwa i leśnictwa; specjaliści technologii żywności i żywienia; szefowie kuchni; technicy informatycy; technicy mechanicy.⁶

Występowanie zawodów nadwyżkowych w województwie podlaskim związane jest z układem zróżnicowanych czynników, do których można zaliczyć:

- nadmiar absolwentów popularnych kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego i wyższego w regionie i powiatach (ekonomiści, specjaliści administracji publicznej, pedagogzy);
- brak aktualnie poszukiwanych umiejętności i kompetencji związanych z wykonywaniem określonych zadań zawodowych (krawcy i pracownicy produkcji odzieży, mechanicy pojazdów samochodowych);
- oczekiwanie na przejęcie gospodarstwa rolnego po rodzicach oraz pozostawanie w szarej strefie (rolnicy i hodowcy);
- długotrwałą bezczynność zawodową i wspomnianą wyżej dezaktualizację kompetencji (np. krawcy i pracownicy produkcji odzieży, operatorzy maszyn włókienniczych);
- napływ zasobów pracy do bezrobocia w wyniku redukcji zatrudnienia w branżach dotkniętych pandemią COVID-19 (np. pracownicy biur podróży i organizacji obsługi turystycznej)⁷.

⁶ Tamże, s. 56-69

⁷⁵ Tamże, s.32.

5. Aktywizacja zawodowa osób długotrwale bezrobotnych przez powiatowe urzędy pracy

Do urzędów pracy woj. podlaskiego zgłosiło się w ciągu całego 2021 r. 14214 osób, które pozostawały w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych wróciło do ewidencji bezrobotnych po stażu – 712 osób (5,0%), po pracach społecznie użytecznych – 290 osób (2,0%) oraz po szkoleniu – 174 osoby (1,2%). Porównując te dane z danymi dotyczącymi struktury napływów ogólnej zbiorowości bezrobotnych, można zauważyć, że wyraźnie wyższe wartości odnotowywane są w przypadku powrotów osób długotrwale bezrobotnych do rejestrów urzędów pracy po zakończeniu prac społecznie użytecznych, a niższe – po stażach.

Tabela 11 Napływ" do bezrobocia i "odpływ" z bezrobocia" osób długotrwale bezrobotnych w 2021 roku (w okresie sprawozdawczym).

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%
Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ", z tego rejestrujący się:	38211	100,0	14214	100,0
- po raz pierwszy	8013	21,0	x	x
- po raz kolejny, w tym powracający do rejestracji:	30198	79,0	14214	100,0
- po pracach interwencyjnych	48	0,1	12	0,1
- po robotach publicznych	227	0,6	45	0,3
- po stażu	2840	7,4	712	5,0
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	1	0,003	0	0,0
- po szkoleniu	544	1,4	174	1,2
- po pracach społecznie użytecznych	326	0,9	290	2,0
Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ", w tym z powodu:	42667	100,0	14731	100,0
☐ podjęcia pracy, z tego:	25755	60,4	7267	49,3
▪ pracy niesubsydiowanej	21082	49,4	6109	41,5
- w tym podjęcie działalności gospodarczej	969	2,3	312	2,1
- w tym pracy sezonowej	2352	5,5	742	5,0
▪ pracy subsydiowanej, w tym w ramach:	4673	11,0	1158	7,9
- prac interwencyjnych	1455	3,4	355	2,4
- robót publicznych	870	2,0	202	1,4
- z tytułu podjęcia działalności gospodarczej	1121	2,6	288	2,0
- refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	594	1,4	119	0,8
- podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	351	0,8	21	0,1
- podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0,0	0	0,0
- podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0,0	0	0,0

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	%	Długotrwale bezrobotni	%
- podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego pow. 50 r.ż.	6	0,01	3	0,02
- inne	276	0,6	170	1,2
☐ rozpoczęcia szkolenia	560	1,3	159	1,1
☐ rozpoczęcia stażu	3537	8,3	1012	6,9
☐ rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	2	0,005	0	0,0
☐ rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	371	0,9	301	2,0
☐ odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach	397	0,9	176	1,2
☐ niepotwierdzenia gotowości do pracy	4652	10,9	2009	13,6
☐ dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2730	6,4	1206	8,2

Dane: opracowanie własne WUP w Białymstoku na podstawie sprawozdań MRPiPS-01 o rynku pracy

W 2021 r. rejestry bezrobotnych opuściło 14731 osób długotrwale bezrobotnych, czyli 34,5% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. Najczęstszą przyczyną wyłączeń tych osób z ewidencji urzędów pracy było podejmowanie pracy. Z tego powodu wyłączono 7267 osób długotrwale bezrobotnych (49,3% „odpływów”), z czego pracę niesubsydiowaną podjęło 6109 osób, a subsydiowaną – 1158 osób. Odsetek dotyczący podjęć pracy przez osoby długotrwale bezrobotne, zwłaszcza pracy niesubsydiowanej, jest znacznie niższy niż przez ogół zarejestrowanych bezrobotnych (41,5% wobec 49,4%). Wskaźnik płynności rynku pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, rozumiany jako stosunek liczby osób podejmujących pracę w ciągu 2021 r. do liczby osób nowo zarejestrowanych w tym czasie, wyniósł 51,1%. Dla porównania, dla całej zbiorowości bezrobotnych wskaźnik ten wyniósł 67,4%.

Odsetek osób długotrwale pozostających bez pracy wyłączonych z tytułu podjęcia pracy (49,3%) jest niższy w porównaniu do udziału w ogólnej populacji bezrobotnych (60,4%). Tylko w przypadku „odpływów” w formie prac społecznie użytecznych niepotwierdzenia gotowości do pracy oraz odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub uczestnictwa w aktywnych programach, odsetek wśród długotrwale bezrobotnych jest wyższy niż w przypadku bezrobotnych ogółem. W 2021r. prace społecznie użyteczne rozpoczęło 301 osób stanowiących 2,0% „odpływów” wśród długotrwale bezrobotnych wobec 0,9% spośród ogółu osób bezrobotnych. Niepotwierdzenie gotowości do pracy było przyczyną „odpływów” wśród 13,6% (2009 osób) długotrwale bezrobotnych wobec 10,9% spośród ogólnej liczby, a odmowa przyjęcia propozycji pracy – odpowiednio: 1,2% wobec 0,9%.

Największą popularnością cieszyły się też, podobnie jak wśród ogółu bezrobotnych, staże u pracodawcy (1012 osób; 6,9% wyłączeń).

Podsumowując, podstawowymi programami aktywizacji zawodowej (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe dorosłych, prace społecznie użyteczne) objętych zostało w 2021 roku 2630 osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 17,9% ogółu wyłączeń tej grupy bezrobotnych z ewidencji PUP (dla porównania: dla ogółu bezrobotnych odsetek ten wyniósł 21,4%).

Opracowanie:
Wydział Badań i Analiz,
WUP w Białymstoku

Aneks 1 Długotrwałe bezrobocie w gminach woj. podlaskiego - stan w końcu 2021 roku.

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwałe bezrobotni	%
1	Augustów	2001011	1046	650	62,1
2	Augustów	2001022	184	125	67,9
3	Bargłów Kościelny	2001032	195	147	75,4
4	Lipsk - miasto	2001044	102	67	65,7
5	Lipsk - obszar wiejski	2001045	104	73	70,2
6	Nowinka	2001052	101	57	56,4
7	Płaska	2001062	126	92	73,0
8	Sztabin	2001072	179	116	64,8
9	Choroszcz - miasto	2002014	130	72	55,4
10	Choroszcz - obszar wiejski	2002015	255	141	55,3
11	Czarna Białostocka - miasto	2002024	289	161	55,7
12	Czarna Białostocka – obszar wiejski	2002025	57	32	56,1
13	Dobrzyniewo Duże	2002032	220	141	64,1
14	Gródek	2002042	236	162	68,6
15	Juchnowiec Kościelny	2002052	439	273	62,2
16	Łapy - miasto	2002064	650	424	65,2
17	Łapy - obszar wiejski	2002065	229	157	68,6
18	Michałow - miasto	2002074	118	78	66,1
19	Michałow-obszar wiejski	2002075	115	80	69,6
20	Poświętne	2002082	121	77	63,6
21	Supraśl - miasto	2002094	148	88	59,5
22	Supraśl - obszar wiejski	2002095	282	160	56,7
23	Suraż - miasto	2002104	33	23	69,7
24	Suraż - obszar wiejski	2002105	30	23	76,7
25	Turośń Kościelna	2002112	201	119	59,2
26	Tykocin - miasto	2002124	56	41	73,2
27	Tykocin - obszar wiejski	2002125	70	48	68,6
28	Wasilków - miasto	2002134	318	191	60,1
29	Wasilków - obszar wiejski	2002135	161	91	56,5
30	Zabłudów - miasto	2002144	93	53	57,0
31	Zabłudów - obszar wiejski	2002145	180	127	70,6
32	Zawady	2002152	54	23	42,6
33	Bielsk Podlaski	2003011	460	241	52,4
34	Brańsk	2003021	57	41	71,9
35	Bielsk Podlaski	2003032	107	64	59,8
36	Boćki	2003042	40	17	42,5
37	Brańsk	2003052	38	23	60,5
38	Orla	2003062	47	20	42,6
39	Rudka	2003072	44	31	70,5
40	Wyszki	2003082	65	46	70,8
41	Grajewo	2004011	954	579	60,7
42	Grajewo	2004022	203	102	50,2
43	Radziłów	2004032	128	67	52,3
44	Rajgród - miasto	2004044	56	37	66,1

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	%
45	Rajgród - obszar wiejski	2004045	146	84	57,5
46	Szczuczyn - miasto	2004054	177	106	59,9
47	Szczuczyn - obszar wiejski	2004055	76	45	59,2
48	Wąsosz	2004062	129	68	52,7
49	Hajnówka	2005011	549	315	57,4
50	Białowieża	2005022	81	62	76,5
51	Czeremcha	2005032	110	78	70,9
52	Czyże	2005042	41	23	56,1
53	Dubicze Cerkiewne	2005052	42	26	61,9
54	Hajnówka	2005062	88	55	62,5
55	Kleszczele - miasto	2005074	33	13	39,4
56	Kleszczele - obszar wiejski	2005075	36	23	63,9
57	Narew	2005082	110	80	72,7
58	Narewka	2005092	96	59	61,5
59	Kolno	2006011	607	365	60,1
60	Grabowo	2006022	163	110	67,5
61	Kolno	2006032	508	361	71,1
62	Mały Płock	2006042	280	189	67,5
63	Stawiski - miasto	2006054	144	92	63,9
64	Stawiski - obszar wiejski	2006055	172	112	65,1
65	Turośl	2006062	356	267	75,0
66	Jedwabne - miasto	2007014	51	29	56,9
67	Jedwabne - obszar wiejski	2007015	26	9	34,6
68	Łomża	2007022	235	102	43,4
69	Miastkowo	2007032	88	36	40,9
70	Nowogród - miasto	2007044	62	36	58,1
71	Nowogród - obszar wiejski	2007045	34	13	38,2
72	Piątnica	2007052	159	68	42,8
73	Przytuły	2007062	27	14	51,9
74	Śniadowo	2007072	64	27	42,2
75	Wizna	2007082	64	25	39,1
76	Zbójna	2007092	105	61	58,1
77	Goniądz - miasto	2008014	56	30	53,6
78	Goniądz - obszar wiejski	2008015	71	44	62,0
79	Jasionówka	2008022	62	36	58,1
80	Jaświły	2008032	72	41	56,9
81	Knyszyn - miasto	2008044	71	45	63,4
82	Knyszyn - obszar wiejski	2008045	38	25	65,8
83	Krypno	2008052	97	54	55,7
84	Mońki - miasto	2008064	261	149	57,1
85	Mońki - obszar wiejski	2008065	109	59	54,1
86	Trzcianne	2008072	85	59	69,4
87	Sejny	2009011	312	206	66,0
88	Giby	2009022	170	114	67,1
89	Krasnopol	2009032	181	107	59,1
90	Puńsk	2009042	177	119	67,2
91	Sejny	2009052	213	135	63,4

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	%
92	Siemiatycze	2010011	298	147	49,3
93	Drohiczyn - miasto	2010024	50	26	52,0
94	Drohiczyn - obszar wiejski	2010025	70	50	71,4
95	Dziadkowice	2010032	55	35	63,6
96	Grodzisk	2010042	66	47	71,2
97	Mielnik	2010052	48	23	47,9
98	Milejczyce	2010062	51	35	68,6
99	Nurzec-Stacja	2010072	131	91	69,5
100	Perlejewo	2010082	36	22	61,1
101	Siemiatycze	2010092	116	61	52,6
102	Dąbrowa Białostocka -miasto	2011014	245	174	71,0
103	Dąbrowa Białostocka - obszar	2011015	256	182	71,1
104	Janów	2011022	83	57	68,7
105	Korycin	2011032	78	50	64,1
106	Krynki - miasto	2011044	180	142	78,9
107	Krynki - obszar wiejski	2011045	34	28	82,4
108	Kuźnica	2011052	179	133	74,3
109	Nowy Dwór	2011062	136	110	80,9
110	Sidra	2011072	98	67	68,4
111	Sokółka - miasto	2011084	680	464	68,2
112	Sokółka - obszar wiejski	2011085	265	169	63,8
113	Suchowola - miasto	2011094	118	88	74,6
114	Suchowola - obszar wiejski	2011095	155	118	76,1
115	Szudziałowo	2011102	153	113	73,9
116	Bakałarzewo	2012012	42	18	42,9
117	Filipów	2012022	83	43	51,8
118	Jeleniewo	2012032	30	12	40,0
119	Przerośl	2012042	49	23	46,9
120	Raczki	2012052	77	31	40,3
121	Rutka-Tartak	2012062	20	6	30,0
122	Suwałki	2012072	138	54	39,1
123	Szypliszki	2012082	61	27	44,3
125	Wiżajny	2012092	40	18	45,0
126	Wysokie Mazowieckie	2013011	249	132	53,0
127	Ciechanowiec - miasto	2013024	174	116	66,7
128	Ciechanowiec - obszar wiejski	2013025	93	61	65,6
129	Czyżew - miasto	2013034	82	46	56,1
130	Czyżew - obszar wiejski	2013035	90	60	66,7
131	Klukowo	2013042	122	82	67,2
132	Kobylin-Borzemy	2013052	48	25	52,1
133	Kulesze Kościelne	2013062	69	42	60,9
134	Nowe Piekuty	2013072	77	43	55,8
135	Sokoły	2013082	138	81	58,7
136	Szepietowo - miasto	2013094	96	61	63,5
137	Szepietowo-obszar wiejski	2013095	124	80	64,5
138	Wysokie Mazowieckie	2013102	128	61	47,7
139	Zambrów	2014011	684	355	51,9

Lp.	Miasto/Gmina	symbol terytorialny (7-cyfrowy)	Zarejestrowani bezrobotni razem	w tym długotrwale bezrobotni	%
140	Kołaki Kościelne	2014022	34	13	38,2
141	Rutki	2014032	97	49	50,5
142	Szumowo	2014042	69	22	31,9
143	Zambrów	2014052	188	92	48,9
144	m. Białystok	2061011	8125	5016	61,7
145	m. Łomża	2062011	1574	793	50,4
146	m. Suwałki	2063011	1437	707	49,2
	Ogółem	x	33374	20157	60,4

Dane: opracowanie WUP w Białymstoku na podstawie Zał. 3 „Bezrobotni według gmin” do sprawozdania MRPiPS-01 o rynku pracy